



INHOUD

Over de samenwerking

- [Evaluatierapport netwerksamenwerking Midden-Holland en hoe verder](#)
- [Overleg Raadsledenbijeenkomst Regio Midden-Holland](#)



**Economie, Onderwijs
en Arbeidsmarkt**

- [Outletcentrum Zoetermeer komt er niet](#)
- [Regionale inbreng bij de provinciale strategische notitie detailhandel](#)
- [Kom binnen bij bedrijven volgend jaar weer](#)



Ruimte en Wonen

- [Energiestrategie Midden-Holland](#)
- [Gezamenlijke opgave voor passende locaties bedrijventerreinen](#)
- [Langetermijnverkenning Boskoop](#)
- [Omgevingsvisies ontwikkelen](#)
- [Programma Verstedelijking Zuid-Holland](#)
- [Regionale Projectenlijst Woningbouw Midden-Holland en Monitor Woningbouw](#)
- [Actualisering Regionale Agenda Wonen Midden-Holland](#)
- [Social mediacampagne van start](#)
- [Programma congres veenbodemdaling bekend](#)



Sociaal Domein

- [Learning Community Midden-Holland](#)



Verkeer en Vervoer

- [Themaweek verkeersveiligheid in heel Zuid-Holland](#)
- [Voordracht subsidie infrastructurele projecten 2018](#)



**Natuur, Water en
Recreatie**

- [Internationale pers op bezoek om Kaas op de kaart te krijgen](#)
- [Aan de slag met kanskaart Hollandsche IJssel](#)



Cultuur

- [Cultuureducatie met Kwaliteit, een tussenbalans](#)

Over de samenwerking

Evaluatierapport netwerksamenwerking Midden-Holland en hoe verder

Vlak voor het zomerreces heeft bureau CodeSamen het definitieve rapport van het onderzoek naar het functioneren van de regionale samenwerking in Midden-Holland aan het dagelijks bestuur van de regio geleverd. Op 5 september vond een collegeconferentie plaats waarbij de colleges gezamenlijk gesproken hebben over de rapportage. Tevens heeft op 31 augustus 2017 de klankbordgroep gesproken over het rapport. Het rapport is vervolgens aangeboden aan de raden met daarbij gevoegd een gezamenlijke reactie vanuit de colleges.

Zowel de colleges als de klankbordgroep van raden vinden dat de evaluatie op het goede moment heeft plaatsgevonden. Door relatief snel na het vaststellen van de nieuwe gemeenschappelijke regeling te evalueren kan tijdig een aantal verbeteringen worden aangebracht in de regionale netwerksamenwerking. Na een periode waarin vooral geïnvesteerd is in het proces van de vernieuwde regionale netwerksamenwerking is nu het moment aangebroken om grotere stappen te maken op de inhoud. Voor wat betreft het evalueren van behaalde inhoudelijke resultaten was de evaluatie daarentegen net te vroeg.

Reactie colleges op evaluatierapport

De aanbevelingen in het evaluatierapport bieden volgens de colleges van de Midden-Holland gemeenten nadrukkelijk mogelijkheden om de inhoud van de regionale samenwerking verder te brengen. De colleges zien daarbij de volgende ontwikkellijnen:



- De inhoud staat voorop. Er is urgentie om per programma -voor zover niet al gereed- te komen met een uitvoeringsagenda. De programma's krijgen alle ruimte om met de inhoud aan de slag te gaan conform de netwerkgedachte.
- De hieruit voortkomende onderbouwde projectvoorstellen worden al dan niet in werkprogramma's met een specificatie van de deelnemende gemeenten en de financiële gevolgen ter goedkeuring aan raden

voorgelegd en indien akkoord in de betreffende gemeentelijke begrotingen opgenomen.

- Vooral nog is voor de meeste bestuurlijke overleggen de schaal van Midden-Holland de basis. Vanuit de netwerkgedachte is hierbij nadrukkelijk wel het uitgangspunt dat uiteindelijk de

samenwerkingsbehoefte bepaalt op welk niveau een onderwerp wordt besproken. Hierbij kunnen overleggen slimmer en efficiënter worden ingepland waarbij bijvoorbeeld op 1 dag de verschillende schaalniveaus (Regio Midden-Holland, AGW) achter elkaar vergaderen. Ook dient naar behoefte vanuit de programma's de verbinding met de MRDH-regio gelegd te worden.

- In afwijking op de andere programma's is voor het programma Natuur, Water en Recreatie geconstateerd dat samenwerking met Alphen en Woerden het meest optimale schaalniveau oplevert, waarbij veelal met diverse andere gemeenten bepaalde onderwerpen worden opgepakt.
- Uitgangspunt wat betreft de structuur is dat

deze zal volgen op de inhoud. Uitgaande van verdere inhoudelijke ontwikkeling vanuit de netwerksamenwerking zal het belang van de formele gemeenschappelijke regeling afnemen. Na verloop van tijd zal moeten blijken of de gemeenschappelijke regeling nog van meerwaarde is als hulpconstructie bij de netwerksamenwerking.

- Met het afnemen van het belang van een formeel dagelijks en algemeen bestuur zullen vanuit de netwerksamenwerking nieuwe verbindingen ontstaan. Zo zullen burgemeesters en gemeentesecretarissen elkaar vaker ontmoeten evenals de voorzitters van de bestuurlijke overleggen. De komende periode zal ontdekt moeten worden welke verbindingen behulpzaam zijn om de inhoud verder te brengen.
- De rol van de klankbordgroep van raadsleden in de afgelopen periode wordt zeer gewaardeerd. De colleges zien deze rol van de klankbordgroep dan ook graag gecontinueerd na de verkiezingen.
- Van belang is dat wordt zorggedragen voor een soepele en warme overdracht van de regionale dossiers na de verkiezingen in maart 2018.

Reactie klankbordgroep op evaluatierapport

Het evaluatierapport is op 31 augustus aan de klankbordgroep van raadsleden toegelicht door bureau Code Samen. De klankbordgroep heeft in deze bijeenkomst het evaluatierapport positief gewaardeerd. Het rapport geeft een groot aantal aanbevelingen. Daarmee zal aan de slag gegaan moeten worden, waarbij het goed is om in ieder geval prioriteit te geven aan aanbevelingen die leiden tot concrete inhoudelijke resultaten.

Over de aanbeveling om een verenigde vergadering van raden in te stellen is in de klankbordgroep overwogen dat dit niet de voorkeur heeft. De klankbordgroep geeft op dit punt de voorkeur aan de thematische bijeenkomsten zoals deze op advies van de klankbordgroep eerder al zijn ingesteld. De klankbordgroep adviseert daarbij deze themabijeenkomsten zo mogelijk te intensiveren door deze bijvoorbeeld geclusterd op dezelfde

avond plaats te laten vinden. Tevens vraagt de klankbordgroep aandacht voor een goede overdracht van dossiers na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018.

Raadsledenbijeenkomst 18 september

Op 18 september heeft een bijeenkomst over de evaluatie plaatsgevonden voor alle raadsleden. Na een toelichting op de evaluatie door de onderzoekers is door raadsleden met name benadrukt dat zij graag betrokken worden bij de inhoud van de regionale samenwerking. De hoofdredenatie hierbij is dat als de inhoud goed is opgehaald, de daaruit voortkomende projecten eenvoudiger op instemming van de gemeenteraden zullen kunnen rekenen.

Meer leest u in het artikel hieronder van klankbordgroep-lid Jan de Koning, raadslid in gemeente Gouda.

Overleg Raadsledenbijeenkomst Regio Midden-Holland

Maandagavond 18 september j.l. wisten een groot aantal raadsleden en bestuurders van de verschillende gemeenten in de Regio Midden-Holland het Evertshuis te Bodegraven te vinden. Op de agenda stond het bespreken van de uitkomsten van een onderzoek naar het functioneren van de regionale samenwerking in Midden-Holland tot nu toe.

Na een toelichting door de opstellers van de evaluatie vond er een plenaire discussie plaats over de evaluatie “We kunnen zoveel meer” en de toekomst van de samenwerking. Om de discussie warm te houden was er een panel samengesteld uit bestuurders van de regio, deelnemers van de klankbordgroep en de opstellers van de evaluatie. Na de vaststelling dat de afgelopen jaren een fundament was gelegd als basis voor verdergaande samenwerking werd langer stil gestaan bij de samenwerking in de toekomst. Opvallend was dat met name aandacht werd gevraagd om de komende tijd te kiezen voor de inhoud.

Over de samenwerking

Kom met concrete praktische voorstellen die laten zien dat de samenwerking een toegevoegde waarde heeft voor de regio en de deelnemende gemeenten.

Het is nu een kwestie van 'doorpakken', regel de samenwerking niet matig maar goed (geen half werk of onduidelijke rollen). Betrek zoveel mogelijk de leden van de deelnemende gemeenteraden bij de inhoud, het proces en de uitvoering van de beleidsterreinen. Bij het opstellen van de werkprogramma's zullen de gemeenteraden moeten worden betrokken anders blijft de regionale samenwerking voor leden van de gemeenteraden een 'ver van mijn bed' gebeuren. Vanuit de vergadering werd het advies meegegeven om de nieuwe gemeenteraden in maart 2018 direct te confronteren met het belang van de samenwerking voor de eigen gemeenten.

Er komen te veel zaken vanuit de Rijksoverheid op ons af (o.a. omgevingswet), die vragen om een gemeenschappelijke aanpak. Met andere woorden investeer in netwerksamenwerking opdat het gebied Midden-Holland beter op de bestuurlijke, economische en maatschappelijke kaart komt te staan. De regio is de moeite waard om daar 'vol' voor te gaan.

Met die boodschap gingen bestuurders en raadsleden terug naar huis in het besef dat aan de hand van de resultaten van de evaluatie ook in de eigen gemeenten er voldoende stof is om de regionale samenwerking prominent aan de overlegagenda toe te voegen.

Jan de Koning MCM
Namens Gouda lid Klankbordgroep Regio Midden-Holland



**“We kunnen
zoveel meer”**

**Evaluatie
samenwerking
Regio Midden-Holland**



LEES HIER OVER WAARAAN WORDT GEWERKT BINNEN DE PROGRAMMA'S VAN REGIO MIDDEN-HOLLAND... WAT DOET DE REGIO VOOR U?

ECONOMIE, ONDERWIJS EN ARBEIDSMARKT



Outletcentrum Zoetermeer komt er niet

De Holland Outlet Mall (HOM) in Zoetermeer komt er definitief niet. De gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders van Zoetermeer hebben de komst van het outletcentrum afgeblazen. Het winkelcentrum had maximaal 31.000 vierkante meter groot moeten worden en zou naar schatting 6,5 miljoen bezoekers per jaar moeten trekken. Door vertragingen was het volgens projectontwikkelaar Provast niet meer mogelijk om van het project een succes te maken. Provast besloot zich daarom terug te trekken.

Verzet

Er was veel verzet tegen de komst van het winkelcentrum. Omwonenden waren bang voor een flinke toename van het verkeer, parkeerproblemen en verslechtering van de luchtkwaliteit door de toename van fijnstof.

Het besluit van de raad van Zoetermeer om met deze plannen te stoppen, is met opluchting en waardering ontvangen door winkeliers- en ondernemersverenigingen uit Zoetermeer en omliggende regio's rond Alphen aan den Rijn, Leiden en Midden-Holland. Het toevoegen van 31.000 vierkante meters aan retail bovenop het huidige aanbod in de regio zou een slechte ontwikkeling geweest zijn voor met name de detailhandel in mode, sport en schoenen.

Wethouder Daphne Bergman, voorzitter regionaal Bestuurlijk Overleg Economie, Onderwijs, Arbeidsmarkt

Onder andere [Midden-Holland Onderneemt](#) heeft een grote rol gespeeld opkomend voor de detailhandel in Midden-Holland en in het Groene Hart.

De regio Midden-Holland heeft, op eerste initiatief van de gemeenteraad van Waddinxveen, vanaf februari 2016 geparticipeerd in de lobbygroep die zich met tal van inhoudelijk onderbouwde argumenten tegen de komst van de Holland Outlet Mall in Zoetermeer uitsprak. De intentie van de tegenstanders van de HOM is steeds geweest om gezamenlijk te blijven werken aan een sterke en vitale detailhandelsstructuur. Vanuit Midden-Holland is namens de gemeenten, in nauwe samenwerking met vertegenwoordigers van o.a. Midden-Holland Onderneemt en Groene Hart Onderneemt, bewoners en diverse andere partijen onder andere gepleit voor een goede, zorgvuldige en transparante bovenregionale afstemming van de plannen. In verband met de omvang van de plannen voor de toevoeging van detailhandel in de HOM Zoetermeer is aan de provincie diverse keren nadrukkelijk gevraagd om als regisseur bij bovenregionale ontwikkelingen een afstemmende en verbindende rol te vervullen. Uit ruimtelijk oogpunt is die rol van de provincie onmisbaar. Zeker als bedacht wordt dat ook de provincie streeft naar behoud en versterking van de aantrekkelijkheid van de centra.

Regionale inbreng bij de provinciale strategische notitie detailhandel

De samenwerkende partijen in Midden-Holland (onderwijs, bedrijfsleven en gemeenten) hebben in het overleg Economie Onderwijs Arbeidsmarkt Midden-Holland sterk gepleit voor meer tijd bij de regionale inbreng bij de provinciale strategische notitie detailhandel.

Resultaten vanuit de programma's

Daarna is ook samen met andere regio's in Zuid-Holland eenzelfde oproep aan het provinciebestuur gedaan.

Die lobby voor fasering van de regionale inbreng is succesvol geweest. De provincie heeft een fasering in de planning aangebracht. Zo kregen de regio's, de gemeenten en het bedrijfsleven meer tijd om serieus hun huiswerk te kunnen doen wat betreft aanbevelingen en instrumenten die volgens hen bijdragen aan het aantrekkelijker maken van de centra in deze regio.

Suggesties vanuit de samenwerkende partijen Economie Onderwijs Arbeidsmarkt Midden-Holland voor het nieuwe strategische detailhandelsbeleid:

- Ruimte laten voor nieuwe ideeën en ontwikkelingen, kansen en kennis.
- Op tijd en samen met gemeenten en bedrijfsleven en detailhandel in overleg gaan over het detailhandelsbeleid. Maatwerk is nodig. Blijf zoeken naar een goede lokale en regionale mix in detailhandelsfuncties. Zuid-Holland kent veel verschillen qua detailhandel met bijvoorbeeld grotere en kleinere (dorps)centra en historische centra. Soms heeft detailhandel een vooral lokale functie zoals het doen van boodschappen voor dagelijkse levensbehoeften. In grotere centra maakt de detailhandel onderdeel uit van de recreatieve aantrekkingskracht van een centrum.
- Zeer terughoudend zijn ten aanzien van initiatieven die de leefbaarheid van winkelcentra ondermijnen. Dus grootschalige ontwikkelingen in gemeenten en in de regio beoordelen op verwachte effecten voor bestaande winkelcentra. Bijvoorbeeld: geen XL supermarkt ontwikkelingen of grootschalige ontwikkelingen zoals Holland Outlet Mall (Zoetermeer).
- Aan de provincie is gevraagd om oog te hebben voor de belangen en kansen voor de centra op verschillende schaalniveaus. Er is een pleit voor stimuleringsbeleid voor innovaties en permanente educatie in de detailhandel.

De regionale inbreng in dit provinciaal strategisch detailhandelsbeleid is belangrijk. Het voorgenomen provinciale beleid zal juridisch een plek krijgen in het Programma Ruimte en in de Verordening Ruimte.

Kom binnen bij bedrijven volgend jaar weer

Op 17 maart 2017 vond de open dag 'Kom binnen bij bedrijven' van Groene Hart Werkt! plaats. Maar liefst ruim 250 bedrijven en organisaties uit de gemeenten Gouda, Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen, Zuidplas, Alphen aan den Rijn, Krimpenerwaard en Woerden openden hun deuren om in contact te komen met inwoners die op zoek zijn naar een baan, stageplek, leerwerkplek, werkervaringsplaats en vrijwilligerswerk.

Via www.groenehartwerkt.nl gaven bedrijven aan wat zij te bieden hebben en waar zij naar op zoek zijn. Inwoners konden zich aanmelden bij het bedrijf van hun keuze.

De leden van het bestuurlijk overleg Economie, Onderwijs, Arbeidsmarkt zijn enthousiast over de geboekte resultaten. De dag was een dusdanig succes dat besloten is om dit project ook in 2018 uit te voeren. De uitvoering in 2018 gebeurt in samenwerking met gemeenten Alphen aan den Rijn en Woerden.



RUIMTE EN WONEN



Wethouder Dilia Blok,
voorzitter regionaal
Bestuurlijk Overleg
Ruimte en Wonen

Energiestrategie Midden-Holland

Tijdens het gecombineerd bestuurlijk overleg Ruimte en Wonen en Economie, Onderwijs, Arbeidsmarkt op 2 oktober is de Energiestrategie Midden-Holland gezamenlijk besproken. Het blijkt een veelomvattend thema te zijn dat invloed en

gevolgen heeft op vele terreinen, zoals ruimtelijk inrichting van het landschap en de steden, kwaliteit en energiever- en gebruik van huizen. Als je bijvoorbeeld grasland benut voor zonnecollectoren, kun je dat gebied niet meer gebruiken voor landbouw maar zijn er wel kansen om bodemdaling tegen te gaan. Keuzes hierin zijn onderling afhankelijk. Gepleit is voor een planmatige aanpak. Streven is het definitief instellen van een bredere regionale bestuurlijke tafel met wethouders duurzaamheid, ook van gemeente Alphen aan den Rijn, en de waterschappen.

Gezamenlijke opgave voor passende locaties bedrijventerreinen

Tijdens het gecombineerd bestuurlijk overleg Ruimte en Wonen en Economie, Onderwijs, Arbeidsmarkt presenteerde Stec groep de [uitkomsten voor Midden-Holland van de provinciale behoefteraming bedrijventerreinen](#). Geconstateerd is dat er een gezamenlijke opgave ligt om passende locaties beschikbaar te houden en geschikte locaties voor bedrijventerreinen in de markt te houden, zodat er geen krapte maar ook geen overschot aan bedrijventerreinen komt.

Uitbreiding van bedrijvigheid is het uitgangspunt (en niet het omvormen van bedrijventerreinen naar woningen). Het onderwerp zal zeker op de agenda van het gecombineerde overleg blijven terugkomen.

Langetermijnverkenning Boskoop

De Langetermijnverkenning Boskoop e.o. is door Provincie Zuid-Holland opgesteld, vanuit de

behoefte van de Stuurgroep N207-Zuid, om de bereikbaarheid van het gebied tussen Gouda, Alphen aan den Rijn, N11, A12, Zoetermeer en Zoeterwoude in breder perspectief te zien. In de verkenning komen onderwerpen aan de orde zoals onder meer economie, bedrijventerreinen, wonen, energie en infrastructuur. Omdat de verkenning ook ontwikkelingen in Midden-Holland raakt is besloten het onderwerp te bespreken in het regionaal platform Midden-Holland met gedeputeerde Vermeulen op 29 november. En vervolgens aan de Bestuurlijke Tafel Ruimte, Wonen, Economie met gedeputeerde Bom op 14 december.

Omgevingsvisies ontwikkelen

Tijdens een collegebijeenkomst in juni zijn de colleges geïnformeerd over de mogelijkheden van regionale samenwerking met betrekking tot de lokale

omgevingsvisies. Dit heeft geleid tot een procesvoorstel dat is

besproken in het bestuurlijk overleg Ruimte en Wonen. Daar is besloten dat gestart wordt met fase 0, de inventarisatie van onderwerpen die zich lenen voor regionale afstemming en onderwerpen die lokaal moeten blijven. Deze inventarisatie zal met alle beleidsterreinen plaatsvinden, om de integraliteit die volgens de Omgevingswet wordt nagestreefd te waarborgen. Voordat overgegaan wordt tot een volgende fase zal hierover een bestuurlijk besluit genomen worden.



Programma Verstedelijking Zuid-Holland

Provincie Zuid-Holland is bezig met een nieuwe strategie voor de verstedelijkingsopgave van de provincie. In Zuid-Holland bestaat een grote behoefte aan woningen en bedrijventerreinen. Samen met partners, waaronder de gemeenten in Midden-Holland, wordt nagedacht over ontwikkelingen op de juiste plek en met de juiste kwaliteit. Daarbij wordt ook gekeken naar elementen als bereikbaarheid en duurzaamheid.

Resultaten vanuit de programma's

Het bestuurlijk overleg Ruimte en Wonen heeft zich over het programma verstedelijking laten informeren en blijft hierbij nauw betrokken. Tijdens de Bestuurlijke Tafel Ruimte, Wonen, Economie Midden-Holland (op 14 december) zal met gedeputeerde Bom-Lemstra onder meer over dit onderwerp worden gesproken. Midden-Holland heeft voor de ontwikkeling van Zuid-Holland veel te bieden in de vorm van aantrekkelijke woningen en bedrijventerreinen, en ook op het gebied van natuur, landschap en recreatie.

Regionale Projectenlijst Woningbouw Midden-Holland en Monitor Woningbouw Midden-Holland

Namens het Bestuurlijk Overleg Ruimte Wonen Midden-Holland is de Regionale Projectenlijst Woningbouw Midden-Holland 2017 en de Monitor Woningbouw Midden-Holland 2016 aan het college van Gedeputeerde Staten aangeboden. De Regionale Projectenlijst Woningbouw geeft inzicht in de verwachte woningbouwontwikkeling voor woningbouwplannen van de gemeenten in deze regio voor de periode tot en met 2024, met een doorkijk naar de periode 2025 – tot en met 2034. De Monitor woningbouw Midden-Holland geeft inzicht in de voortgang van de regionale woningbouw.

De Regionale Projectenlijst Woningbouw Midden-Holland 2017 is opgesteld als update van de Regionale Projectenlijst Woningbouw 2016 en is een uitwerking van de Regionale Agenda Wonen. De documenten zijn, zoals elk jaar, aangeboden aan het college van Gedeputeerde Staten, ter uitvoering van de jaarlijkse actualisering op grond van de Verordening Ruimte. De reactie wordt verwacht in november 2017.

In de aanbiedingsbrief van beide documenten aan het college van Gedeputeerde Staten wordt ook ingegaan op de actualisering van de Regionale Agenda Wonen Midden-Holland. Immers zowel de Regionale Projectenlijst Woningbouw 2017 en de Monitor 2016 zijn onderdeel van de Regionale Agenda wonen Midden-Holland 2013 – 2019.

Actualisering Regionale Agenda Wonen Midden-Holland

De Regionale Agenda Wonen moet worden

geactualiseerd. Daarvoor zijn diverse aanleidingen. Zo is de situatie op de woningmarkt inmiddels veranderd ten opzichte van 2013. Er is sprake van herstel van de woningmarkt en van een toenemende vraag naar woningen in de Randstad. Ook de gemeenten in deze regio willen zich blijven inzetten voor een woningaanbod dat past bij de vraag in de Zuidelijke Randstad.

De actualisering van de Regionale Agenda Wonen gebeurt aan de hand van diverse regionale thema's. Denk hierbij aan een gevarieerd woon- en leefklimaat, afstemming van vraag en aanbod, wonen en zorg, duurzaamheid en beschikbaarheid van woningen. Diverse onderzoeksrapportages, uitgevoerd in opdracht van het Bestuurlijk Overleg Ruimte Wonen Midden-Holland, zullen als bouwsteen fungeren bij de actualisering van de Regionale Agenda Wonen.

PLATFORM SLAPPE BODEM sterke samenwerking



Hilde Niezen, voorzitter Platform Slappe Bodem

Social mediacampagne van start

Met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen in 2018 is het Platform Slappe Bodem een mediacampagne gestart waarin met humor aandacht gevraagd wordt voor bodemdaling in Nederland.

De ludieke filmpjes zijn gemaakt om bodemdaling op de kaart te zetten als onderwerp in de (lokale) verkiezingscampagne voor de gemeenteraadsverkiezingen. De campagne – die in eerste instantie loopt tot 8 november 2017 – richt zich vooral op (kandidaat)gemeenteraadsleden wethouders en

Resultaten vanuit de programma's

ambtenaren, van gemeenten die te maken hebben met zakkende veen- en kleibodems. Ook inwoners worden gewezen op de gevolgen van bodemdaling in hun gemeente.



Bekijk de filmpjes op [YouTube](#). Het Platform Slappe Bodem biedt op de [website](#) ook (achtergrond)informatie specifiek voor gemeenten, bewoners, bedrijven en agrariërs. Er is onder meer een [schema](#) opgesteld waarin de impact en kansen op een rij gezet zijn.

Programma congres veenbodemdaling bekend

Op 31 maart 2016 vond in Madurodam het Nationaal congres bodemdaling 'Heel Holland Zakt' plaats. Daarover is nog lang nagepraat. Het drukbezochte congres van het platform slappe bodem krijgt een vervolg op 9 november 2017. Met al meer dan tweehonderd aanmeldingen lijkt het vervolg op Heel Holland Zakt wederom een succes te worden. Het congres in het Hulstkampgebouw in Rotterdam start met een plenair programma onder leiding van dagvoorzitter Inge Diepman. Op het congres zal aandacht zijn voor de resultaten die er het afgelopen jaar zijn geboekt, bijvoorbeeld met het kennisprogramma dat bij de vorige editie in het leven is geroepen door STOWA, provincie Zuid-Holland en het Platform Slappe Bodem. Ook wordt gekeken hoe bodemdaling een plek krijgt in beleidsplannen na de invoering van de nieuwe Omgevingswet. En hoe de slappebodempromblematiek bestuurlijk en operationeel te verankeren met de nieuwe gemeenteraadsverkiezingen van 2018 in het vizier. Ook nieuwe technieken en andere ontwikkelingen en innovaties komen weer aan bod.



Wethouder Corine Dijkstra, voorzitter regionaal Bestuurlijk Overleg Sociaal Domein

SOCIAAL DOMEIN

Learning Community Midden-Holland

Sinds juli 2016 werken professionals binnen het sociaal domein Midden-Holland met een virtueel lerend platform. Dit is een van de transformatieprojecten in Midden-Holland uit 2016. De totstandkoming is recentelijk in de brede evaluatie Regionale Samenwerking Midden-

Holland voor het programma sociaal domein als een van de successen van de regionale samenwerking genoemd.

De learning community past bij de behoefte om het leren van en in de praktijk beter mogelijk te maken. Deze manier van anders leren en anders samenwerken is een concrete sociale innovatie die de projecten die zich richten op de transformaties binnen het sociaal domein ondersteunt en versterkt en de spontane ontmoeting faciliteert.

Het succes van de learning community blijkt onder andere uit het aantal leden buiten de gemeenten zelf. In één jaar tijd zijn veel leden (270) vanuit diverse rollen

en organisaties aangemeld bij de learning community.



Daarnaast sluiten ook gemeenten (Harderwijk en Almere) van buiten de regio aan op het overstijgende platform waar zo'n 4000 professionals op actief zijn, omdat zij enthousiast zijn over deze innovatie. Er is steeds meer activiteit op het platform. Een nuancering is dat deze nieuwe vorm van samenwerken van professionals een manier van leren vraagt, die zij zichzelf niet (altijd) vanzelf eigen maken. Hier zal de komende jaren aandacht voor moeten blijven.



Wethouder Kees de Jong, voorzitter regionaal Bestuurlijk Overleg Verkeer en Vervoer

VERKEER EN VERVOER

ThemawEEK verkeersveiligheid in heel Zuid-Holland

Van 16 tot en met 23 september was de eerste Zuid-Hollandse themawEEK "Maak een Punt van Nul Verkeersslachtoffers". Jaarlijks vallen er meer dan 3.000 verkeersslachtoffers in Zuid-Holland. Dat kunnen we

niet accepteren. Het aantal moet terug naar 0 en dat kan alleen als iedereen zijn verantwoordelijkheid neemt. Van overheden, organisaties, bedrijven en scholen tot individuele weggebruikers. Het doel is om samen veilig verkeersgedrag de nieuwe norm te maken. En zo samen een punt te maken van nul verkeersslachtoffers.



Regio's en gemeenten in heel Zuid-Holland namen deel aan de themawEEK. Daarvan zijn verschillende dagjournals, videoboodschappen en een aftermovie gemaakt.

In Midden-Holland heeft Hilde Niezen, verkeersveiligheidsambassadeur van de regio en wethouder verkeer in Gouda, een [videoboodschap](#) verzorgd met als thema veilig fietsen.

In Gouda is in die week het SCHOOL op SEEF verkeersveiligheidslabel uitgereikt aan de [Koningin Wilhelminaschool](#). Scholen krijgen dit label als zij praktische verkeerslessen verzorgen, met oog voor de omgeving en betrokkenheid van ouders.

De [aftermovie](#) geeft in een kleine zes minuten een indruk van de veelheid aan activiteiten in de hele week.

De themawEEK was de start van de (meerjaren) campagne. Ontwikkelingen zijn te volgen op www.maakeenpuntvannul.nl of via [facebook.nl/maakeenpuntvannul](https://www.facebook.com/maakeenpuntvannul).

Voordracht subsidie infrastructurele projecten 2018

Jaarlijks ontvangt de regio subsidiegeld van de provincie voor de uitvoering van regionale verkeer- en vervoerprojecten vanuit de Subsidieregeling Mobiliteit 2017 (SRM 2017). Voorheen liepen deze middelen via de Brede Doeluitkering (BDU) van het Rijk aan de provincie. Sinds 2016 zijn deze middelen toegevoegd aan het provinciefonds en verstrekt Provincie Zuid-Holland deze subsidies via de SRM. Ook dit jaar is de wegbeheerders weer gevraagd om via de regio projecten op te voeren voor subsidie.

De aanpak dit jaar was anders dan in voorgaande jaren, omdat met ingang van 2018 het jaarlijkse Bestedingsplan Mobiliteit van de provincie komt te vervallen. Onderdeel van dat Bestedingsplan was de jaarlijkse lijst van infrastructuur projecten waar de regio's subsidie voor aanvragen. Deze lijst komt in een andere vorm terug en wel als regionale gebiedsagenda mobiliteit. Doel van de provincie is om in gesprek met de regio's te komen tot een integrale gebiedsaanpak op het vlak van mobiliteit (o.a. OV, infra, fiets) en mogelijk ontschotting van de middelen voor deze thema's.

Het Regionaal bestuurlijk overleg verkeer en vervoer heeft in haar vergadering van 26 juni 2017 de lijst met regionale en duurzaam veilig projecten vastgesteld die voorgedragen zal worden voor de gebiedsagenda. In de vergadering van 9 oktober 2017 is de verdeling van de infrasubsidie over de ingediende projecten vastgesteld. Het gaat om een bedrag van € 1.337.369 euro inclusief de herprioritering van vrijgevallen middelen uit eerdere jaren. Omdat de subsidie maximaal 50% van de kosten bedraagt betekent dit dat de regiogemeenten in de komende tijd in ieder geval ditzelfde bedrag aan cofinanciering uit zullen geven om deze projecten te realiseren.

Een aantal voorbeelden van projecten met een regionaal belang die met deze subsidie gesteund worden zijn: "Aanpak knelpunt smalle wegen buiten de bebouwde kom" in Bodegraven-Reeuwijk, "Fietsers in de voorrang op rotondes" in Waddinxveen en "verbetering van de verkeersveiligheid op de Bredeweg-Middelweg" in Zuidplas.

Resultaten vanuit de programma's



NATUUR, WATER EN RECREATIE

Internationale pers op bezoek om Kaas op de kaart te krijgen

Wethouder Jan Leendert van den Heuvel, voorzitter regionaal Bestuurlijk Overleg Natuur, Water en Recreatie

In het buitenland staat Nederland bekend om haar kaas, asperges en schaal- en schelpdieren. De Nederlandse keuken is bijzonder, maar culinair gezien is ons imago

niet goed. Daarom kregen vijftien internationale journalisten uit Duitsland, België, Engeland, Italië en Spanje de kans kennis te maken de heerlijkste kazen en andere streekproducten. Deze persreis maakte deel uit van de Dutch Food & Cuisine verhaallijn van het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen. De journalisten ontdekten drie dagen lang (4, 5 en 6 oktober) in Bodegraven-Reeuwijk, Krimpenerwaard, Gouda en Woerden wat 'Cheese Valley' allemaal te bieden heeft.



Het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen belicht graag producten uit verschillende regio's, om zo het bezoek aan diverse gebieden in Nederland te stimuleren. Ze willen journalisten kennis laten maken kaas, maar ook andere smaakvolle streekproducten. Daarbij worden bedrijven gekozen die werken met passie voor hun producten en chefs die werken met streekproducten. Ook hebben de locaties een authentieke uitstraling laten ze de lange historie zien.

De journalisten brachten onder meer een bezoek aan gemeente Krimpenerwaard (kaasboer Schep en restaurant de Arendshoeve); Bodegraven-Reeuwijk (kaasboerderij De Graaf en brouwerij de Molen) en het Kaaspakhuis in Woerden. In Gouda bezochten ze onder andere Museumhavencafé IJsselhuis en kregen ze een rondleiding in de Goudse Waag, waar ze kennis maakten met de plek vanwaar de Goudse Kaas de wereld veroverde.

Resultaat is onder andere [hier](#) te zien. Ook lokale en regionale media hebben aandacht besteed aan de persreis. Zie onder andere in het [AD](#) en [RTV Bodegraven](#).

Over Cheese Valley

De productie van kaas is onlosmakelijk verbonden met het Groene Hart van Holland. Zo is 'Cheese Valley' de bakermat van de Goudse kaas. De vier Groene Hart gemeenten zijn een samenwerking aangegaan om Kaas uit het gebied te promoten en hebben dit verder uitgewerkt.

Dit initiatief is gestart met een bijeenkomst met stakeholders: Kaas Koppen bij elkaar. Hier zijn kaasboeren, kaasproducenten, kaashandelaren, organisatoren van kaasmarkten etc. uit de hele regio aan de slag gegaan met één missie: Kaas op de kaart!

Een goede stap tot meer samenwerking in het Groene Hart, zodat toeristen en afnemers nu en in de toekomst weten dat je voor kaas de Cheese Valley moet bezoeken in het Groene Hart van Holland.

Naar aanleiding van de succesvolle brainstorm dag 'Kaas op de kaart' willen de betrokken gemeenten: Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard en Woerden hun samenwerking voortzetten. Naast de gemeenten schuiven ook diverse stakeholders aan om het waardevolle project een vervolg te geven. Gezamenlijk gaan zij aan de slag om 'Cheese Valley' op de kaart te zetten met aansprekende activiteiten en projecten. Lees [hier](#) meer.

Resultaten vanuit de programma's

Aan de slag met kanskaart Hollandsche IJssel

Ondernemers, overheden, maatschappelijke organisaties en overige initiatiefnemers van de Hollandsche IJssel kwamen donderdag 26 oktober bij de Garensponnerij in Gouda bijeen. Geïnspireerd door Stichting Plezierrivier de Rotte en ondernemersvereniging Rottemeren bespraken zij wat er nodig is om de kansen uit de kanskaart Hollandse IJssel te realiseren en vooral wie dit op pakt. Het resultaat? Zeven enthousiaste deelnemers die met elkaar de kansen gaan oppakken.

De samenwerkende gemeenten in Regio Midden-Holland namen het initiatief om een kanskaart voor de Hollandsche IJssel op te stellen. Hierin maakten zij samen met publieke en private stakeholders in het gebied de kansen met betrekking tot waterrecreatie en cultuurhistorie inzichtelijk. De kanskaart vormt de basis voor een eventueel uitvoeringsprogramma Hollandsche IJssel. De kansen zijn ingedeeld in een aantal hoofdthema's:

1. Cultuurhistorie is het DNA van de Hollandsche IJssel
2. Vlot, veilig en duurzaam varen over de Hollandsche IJssel
3. Mooie routes en knooppunten langs de Hollandsche IJssel
4. Welkom op onze Hollandsche IJssel!

De kanskaart is te vinden op de website van [Waterrecreatie Nederland](#).

Tijdens de bijeenkomst blikten de deelnemers terug op wat er tot nu toe gedaan is. Er is al een aantal kansen uit de kaart opgepakt. Zo realiseerde Stichting Leefgoed de Olifant samen met Reederij de IJssel een historisch schip in de werkhaven van Hitland, ontwikkelde vereniging Te Voet een Hollandse IJsselwandelroute die loopt van IJsselstein tot aan de Waaiersluis bij Gouda en deed de werkgroep Gouda-Krimpenerwaard een aanzet naar het weer toegankelijk maken van het jaagpad langs de gekanaliseerde Hollandsche IJssel tussen Gouda en Haastrecht. Er zijn echter meer kansen. De vraag was wie gaat deze realiseren en wat is daarvoor nodig?

Samen bereik je meer

De deelnemers waren het met elkaars eens. Samenwerken is belangrijk voor het realiseren van de kansen uit de kaart. Een overkoepelende organisatie die coördineert, met behulp van initiatiefnemers. Deze organisatie moet niet de overheid zelf zijn. De steun van de overheid is wel essentieel. Aan het eind van de bijeenkomst meldden vijf enthousiaste deelnemers zich spontaan aan om met elkaar aan de slag te gaan en die coördinerende rol op te pakken. Vrijdagochtend meldden zich nog eens twee deelnemers om aan te sluiten. In totaal zijn er nu zeven deelnemers die aan de slag gaan. De vorm waarin dit gebeurt bespreken zij op korte termijn.



De vijf enthousiaste mensen die op de bijeenkomst direct aangaven met elkaar aan de slag te willen voor de ontwikkeling van waterrecreatie en beleving van de Hollandsche IJssel.

Blij met het resultaat

Bestuurder Rik van Woudenberg is blij met dit resultaat: "De overheid kan veel zelf doen. De vraag was of we dit voor dit project moeten willen. Uiteindelijk kunnen dit soort projecten beter worden opgepakt door mensen uit het veld. In dit geval de mensen die de Hollandsche IJssel een warm hart toedragen. Ik ben blij dat er tijdens de bijeenkomst, en zelfs erna nog, mensen uit het veld zijn opgestaan die met elkaar aan de slag willen voor de Hollandsche IJssel. Wij zullen ze faciliteren en ondersteunen ze waar nodig."

Resultaten vanuit de programma's

CULTUUR

Cultuureducatie met Kwaliteit, een tussenbalans

Sinds 2013 loopt als kernonderdeel van het landelijke programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK) de Deelregeling Cultuureducatie met Kwaliteit in het primair onderwijs. Het Fonds voor Cultuurparticipatie heeft hiervoor (via het ministerie van OCW) jaarlijks 10,2 miljoen euro beschikbaar en gemeenten en provincies matchen dit bedrag. In de eerste periode is er een stevige basis gelegd. De regeling is eenmalig verlengd (2017-2020) en richt zich op verdieping bij al deelnemende scholen én een groter bereik. 46 penvoerders dienden – ondersteund door hun overheid – voor de tweede periode een aanvraag voor vervolgsubsidie in en kregen deze toegekend. Zo ook de penvoerder Parkvilla uit Alphen aan den Rijn waar regio Midden-Holland mee samenwerkt voor de subsidie.

De 46 subsidieaanvragen, waarin de penvoerders terugblikken op de afgelopen periode en ambities formuleren voor de komende periode, lenen zich goed voor het opmaken van een tussenbalans: waar staan we en waar gaan we naartoe? Er is een [analyse](#) gemaakt van trends er gesignaleerd worden met als basis de drie doelen van de regeling: de implementatie van doorgaande leerlijnen, deskundige leraren en medewerkers van culturele instellingen en een structurele samenwerking tussen scholen en culturele partners.

Een trend die genoemd wordt is: de lokale overheid als partner. In de samenwerking tussen scholen en

culturele instellingen speelden en spelen overheden vaak een belangrijke beleidsmatige en financiële rol. Zeker 75% van alle gemeenten speelt een bindende en stimulerende rol bij CMK, bijvoorbeeld door cofinanciering van aanbod danwel een structurele subsidie aan scholen. Inzet is dat alle betrokken partners zich ook na 2020 blijven inzetten voor Cultuureducatie met Kwaliteit. Laat dit de uitdaging in Regio Midden-Holland zijn.

In Regio Midden-Holland is de uitvoering van de nieuwe subsidieperiode van start gegaan. In Gouda ging dat via een kick-off bijeenkomst op 27 september, waarbij scholen geïnformeerd werden over de mogelijkheden vooral gericht op deskundigheidsbevordering van de leerkrachten. De gezamenlijk opgestelde [flyer](#) geeft een omschrijving van het stappenplan dat leidt tot verankerd cultuuronderwijs. Dit vraagt een bewuste stap van scholen op weg naar duurzame verankering van de lessen kunst en cultuur.

Op 15 juni 2017 vond er een conferentie Cultuureducatie met Kwaliteit 'de Ervaring Rijker' plaats. Dit was een informatieve dag met diverse sprekers en presentaties. In het [online magazine](#) is een artikel te vinden waarin de verschillende presentaties terug te vinden zijn over leergemeenschappen, curriculumontwikkeling, maakonderwijs en een prikkelend betoog van Claire Boonstra oprichter van Operation Education. Operation Education brengt een duurzame, maatschappelijke discussie en beweging op gang, waarin in gezamenlijkheid wordt gekeken naar wat het doel van onderwijs is.



Ruimte en Wonen



Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt



Sociaal Domein



Verkeer en Vervoer



Natuur, Water en Recreatie